

296855 - Durumları ve olayları sövmek veya lanetlemek

Soru

Durumları olayları sövmek veya lanet etmenin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: Yüce Allah şöyle buyurdu: "Ademoğlu zamanı sövünce bana eziyet ediyor, zaman benim, tüm olaylar elimdedir gündüzü geceyi ben çeviririm" Buhari/4826, Muslim2246.

Muslim'in başka bir rivayetinde: Zamana sövmeyin, çünkü Allah zamanın kendisidir.

İbn Abdulbir Rahimehullah şöyle dedi:

"Şafii Rahimehullah bu hadisin tevilinde şöyle dedi: -Allah daha iyi bilir- Arapların kültüründe zamanı kötülemek ve sövmek yaygındı. Başlarına ölüm, yıkım, para kaybı vb. musibetler geldiğinde; zamanı söver ve kötülerdi. "Zamanın felaketi bizi vurdu", "zaman onları yok etti", "zaman onların aleyhine döndü", "gece ve gündüz onları mahvetti".. gibi sözler sarf ederlerdi.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle demek istiyor: zamanın, olayları yaptığını zannederek "Zamanı sövmeyin" şayet bunu yaptığınız takdirde sövmeniz zamanın yaratıcısı Allah'a gider. Şüphesiz tüm olayları yaratan Allah'tır. Yüce Allah'ın istemediği hiç bir şey gerçekleşmez. (İstizkar 27/310)

Zamanı sövmekten alıkonulması; sövmenin şu iki hususu gerektirdiği içindir.

Birincisi: Zamanı söven kişi, zamanın kendisi fayda ve zarar verebileceğine inanır bu durumda Allah'a ortak koşmuş olur. Bu durumda fayda ve zarar verme hususunda Allah ile

birlikte başka bir yaratıcı olduğuna inanmış olur.

İkincisi: Meydana gelen sevinç ve hüzün olaylarının Allah'ın takdiri ile meydana geldiğine inanır. Bu durumda yüce Allah'ı sövmüş olur. Çünkü her şeyi yaratan yüce Allah'tır.

İbn Kayyim Rahimehullah şöyle dedi:

“Zamanı söven kişi, şu iki husustan birini işlemiş olur: Ya Allah'ı söver, yada Allah'a ortak koşar.

Şayet kişi, zamanın Allah ile birlikte bir yaratıcı olarak inanırsa müşrik olur.

Olayları sadece Allah tek başına yarattığına inanırsa bu durumda olayları yaratan kişiye sövmüş olur. Bu durumda Allah'ı sövmüş olur. (zadulmead 2/324)

Söz konusu yasaklama sebebine bakıldığında sövmenin durum ve vaziyetleri de kapsadığını görülecektir. Nitekim bu durumlar Allah'ın takdirindedir. Durumlar tek başına fayda ve zarar vermez. Durumları sövmek, söven kişinin durumların tek başına fayda ve zarar verme etkisine sahip değildir. Aksi takdirde sövmek Allah'a ortak koşmak olur. Ve bu şeylere rububiyet özelliklerinden bir özellik verilmiş olur.

Veya söven ve lanetleyen kişi bu durumların Allah'ın takdirinden olduğuna inanır bu durumda Allah'ın takdirini kötülemiş olur.

Her iki durum da Müslüman inancı üzerine tehlikeli durum oluşturur. Müslüman, bunu kasıtlı bir şekilde yapması caiz değildir. Şayet bir kimse yanlışlıkla zamanı söverse hemen tövbe etmesi ve Allah'ı ortaklardan tenzih etmesi gerekir. Kesinlikle Allah hakkında haksız ve uygunsuz bir şey düşünmemesi gerekir.

Bunun üzerine başına bir musibet geldiğinde: Sövmeyi haketmediği kimseyi sövmemesi gerektiği gibi şariat edebini takınması, sabretmesi ve Allah'ı anması gerekir. ayrıca birlikte şu ayeti hatırlaması gerekir:

“O sabredenler, kendilerine bir belâ geldiği zaman: Biz Allah'ın kullarıyız ve biz O'na döneceğiz, derler. İşte rablerinin lutufları ve rahmeti bunlar içindir ve işte doğru yola

ulaşmış olanlar da bunlardır” Bakara/156-157

Veya şöyle der: “Bu Allah’ın takdiridir, istediğini yapar”

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi:

“Kuvvetli mü’min, Allah nezdinde zayıf mü’minden daha sevimli ve daha hayırlıdır. Aslında her ikisinde de bir hayır vardır. Sana faydalı olan şeye karşı gayret göster. Allah’tan yardım dile, acizlik izhar etme. Bir musibet başına gelirse: “Eğer şöyle yapsaydım bu başıma gelmezdi!” deme. “Allah takdir etmiştir. Onun dilediği olur!” de! Zira “eğer” kelimesi şeytan işine kapı açar.” (Müslim/2664)

Daha fazla bilgi için ([9571](#))ve ([8621](#)) nolu soruların cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.